

1 NOG IN GROEP 8

Als je in groep 8 zit, is het einde van de basisschool in zicht en ga je je oriënteren op de middelbare school. Heb jij al een idee wat je gaat doen na groep 8?

EEN SCHOOL KIEZEN

Hoe is het met jou? Heb je het zo langzamerhand wel gehad met die basisschool, of vind je het nog wel prima, die oude, vertrouwde omgeving? Hoe dan ook, je zult je zo langzamerhand bezig moeten houden met wat eraan komt: de middelbare school!

De basisschool hebben je ouders voor je uitgekozen. Jij werd vier, dus logisch dat je daar niets over te zeggen had. Nu kies jij zelf een middelbare school, in overleg met je ouders. Het is belangrijk dat jij zin hebt in die school, want jij moet er na de zomer elke dag heen, je huiswerk maken en goede punten scoren.

HOE ZOEK JE DE JUISTE SCHOOL?

STAP 1 Welk niveau (schoolsoort)?

De juf of meester van groep 8 weet welk niveau je aankunt. Dat weet hij omdat de uitslagen van alle toetsen die jij maakt, gekoppeld worden aan een bepaald schoolniveau. Maar hij kent jou natuurlijk ook langer dan vandaag, en weet dus wat jij goed kan en wat jij moeilijk vindt, en of je goed zelfstandig kunt werken of juist veel begeleiding nodig hebt. Daarnaast is er de eindtoets die als een laatste check wordt gebruikt en laat zien op welk niveau jij kunt leren. Uiteindelijk moet je terecht komen op een school die past bij jouw talenten en mogelijkheden. Te moeilijk of te gemakkelijk is niet leuk, en je moet doen waar je goed in bent: vooral met je hoofd of misschien meer met je handen werken. Hierin heb je dus eigenlijk niet veel te kiezen.

STAP 2 Welke school (het gebouw)?

Het schoolgebouw kun je wel zelf uitzoeken. Als je je niveau weet, sta je voor de vraag: ga ik naar de havo op *deze* of op *die* middelbare school? Je kunt op verschillende dingen letten: waar staat de school en hoe moet je ernaartoe? Wat voor bijzondere en leuke dingen heeft de school? Waar gaan je vrienden heen? Vooral dat laatste zal voor veel kinderen belangrijk zijn.

STAP 3 Overleg met je ouders

Je ouders zullen ook hun voorkeur hebben, die zien je misschien graag op een christelijke school als jullie gelovig zijn. Of ze vinden het handig als jij naar dezelfde school gaat als je oudere zus. En zij zullen het belangrijk vinden op welke manier er les wordt gegeven en hoe de begeleiding van de school is bij (leer-)problemen.

EINDTOETS

De eindtoets wordt ieder jaar in april of mei afgenomen. Alle scholen zijn verplicht hun leerlingen een eindtoets te laten maken. Er zijn verschillende eindtoetsen, het hangt dus van jouw school af voor welke versie ze kiezen. Afhankelijk daarvan ben je een, twee of drie dagdelen op aaneengesloten schooldagen ermee bezig.

De onderdelen taal en rekenen zijn verplicht; het onderdeel wereldoriëntatie is niet in elke toets opgenomen, net als vragen over werkhouding en interesse. Je mag natuurlijk niet samenwerken of afkijken, dus staan de tafels in rijen. Zo kun je je ook beter concentreren.

Tot een aantal jaar geleden maakten de leerlingen van groep 8 de eindtoets in februari. Nu de eindtoets in april of mei wordt gemaakt, hebben achtstegroepers langer les, wat gunstig kan uitpakken. Bovendien is hun kennis minder ver weggezaakt aan het begin van de brugklas.

Je schrijft de antwoorden in het toetsboekje of op de computer, afhankelijk van welke toets je maakt. Soms zijn het open vragen, soms meerkeuzevragen: dat betekent dat je steeds uit een aantal antwoorden het goede moet kiezen. Ook dit hangt af van de toets. Verder zullen de vragen in sommige toetsen oplopen van makkelijk naar moeilijk, in andere toetsen staan moeilijk en makkelijk door elkaar.

EINDTOETS-ZENUWEN

Die zijn niet (meer) nodig! Jij bent intussen wel gewend aan het maken van toetsen, dat doe je al vanaf de kleuterklas. De uitslagen van al die toetsen staan in het leerlingvolgsysteem. Hoe jij scoort op rekenen, spellen, technisch lezen en begrijpend lezen wordt uitgedrukt in letters die overeenkomen met een bepaald niveau op de middelbare school. Jouw leerkracht weet dus allang wat voor leerling jij bent. Aan het einde van groep 7 wordt er al een voorlopig advies gegeven. Dat gebeurt mondeling: "Die kant gaat het op." Je kunt in groep 8 nog wel vooruit of achteruit gaan.

Daarom kan die laatste eindtoets wel belangrijk aanvoelen. Jij laat ermee zien wat je kan! En dus denk je misschien wel: nu komt het erop aan. Maak je niet druk en laat je niet opjatten, dat is nergens voor nodig. Het zit allemaal al in je hoofd en in je handen en het rolt er heus wel uit als je je goed concentreert. Zorg dat je uitgerust bent en goed hebt ontbeten. Probeer je echt te focussen op de toets: alleen jouw tafel met het toetsboekje bestaat nog voor je, sluit je af voor de rest van de klas. Lees rustig de vragen door en check je antwoorden. Een beetje spanning is trouwens niet erg: soms helpt het om je beter te concentreren.

TIP: BANANEN EN WATER

Bananen en water zijn brandstof voor de hersenen. In bananen zit ook een kalmerende stof, handig als je toch zenuwachtig bent!

Trainen voor de Eindtoets?

Heeft het zin om thuis of bij een bijlesinstituut een eindtoetstraining te doen? Dat werd vroeger wel gedaan, toen de Cito-toets (zoals hij toen heette) veel bepalender was voor je middelbare-schooladvies. Sommige deskundigen zeiden dat je er beter door ging presteren. Anderen zeiden van niet. Het gaat namelijk niet om wat je weet, maar om wat je kan, wat je die acht jaar op de basisschool hebt opgedaan aan vaardigheden. Hoe kun je dat in een paar weken trainen? Door de vaardigheden te oefenen, zul je niet opeens een hogere score halen. Je kunt je basisvaardigheden hooguit een beetje bijspijkeren.

Misschien hebben jullie op school (een beetje) geoefend. Dat doe je om te wennen aan de vragen. Wil je toch heel graag je schooladvies verhogen door goed te scoren op de eindtoets, zorg dan dat je goed geconcentreerd werkt.

VERSCHILLENDE TOETSEN

De Centrale Eindtoets van CvTE, de IEP-toets, Route-8, Dia-eindtoets, AMN-eindtoets: het maakt niet uit welke eindtoets jouw school kiest. Ze horen immers niet bij de reken- of taalmethode waar jullie school mee werkt. Bovendien meten ze vooral vaardigheden op het gebied van lezen, taal en rekenen. Als een school maar toetst! Al deze toetsen zijn goedgekeurd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en worden jaarlijks gecontroleerd, zo weet je zeker dat het goede toetsen zijn!

TIP: ZIEK

Als je een ochtend gemist hebt, mag je de inhaaltoets op de computer doen.

De meeste kinderen in Nederland maken vanaf groep 1 Cito-toetsen. Vanaf groep 6 tellen alle gemaakte Cito-toetsen mee bij het bepalen van het niveau waarop een leerling uiteindelijk geplaatst zal worden. In die laatste drie jaar dat jij op de basisschool zit, wordt dat niveau steeds duidelijker.

De Eindtoets speelt dus een kleinere rol dan de allesbepalende Cito-toets vroeger. Het is echt een laatste check. Als jij de Eindtoets maakt, ligt het schooladvies al lang klaar. Scheelt een hoop zenuwen!

SCORE

Het nakijken van de toets doet je juf of meester niet zelf. Dat gebeurt door de organisatie die ook de opgaven maakt (of door hun computers). Als alle antwoorden zijn nagekeken, ontvangt de school een soort rapport met een advies voor een schooltype. Dat zullen ze dan met jou bespreken.

HET ADVIES

Het schooladvies is gebaseerd op de scores van de laatste drie leerjaren. Het voordeel hiervan is dat het veel objectiever is, en niet meer afhankelijk van een bepaald moment. Je zal je maar net niet lekker voelen of je bent erg verdrietig in de week van de eindtoets! Bovendien kent jouw juf of meester je sterke en zwakke punten. Op grond van jouw karakter kan een advies aangepast worden. Bij de keuze van je middelbare school is het schooladvies leidend. Jouw leerkracht heeft uiteindelijk het laatste woord, als dit advies maar goed onderbouwd is. Een school kan het advies van een leerling naar boven bijstellen; naar beneden nooit. Soms durven scholen niet goed verder te kijken dan de gemaakte toetsen, durven ze niet een hoger of een dubbel advies te geven in het belang van de leerling, van jou dus. En dat is jammer, want misschien kun je wel meer, maar liet de eindtoets dat niet zien. Zo krijg je niet de kans die je eigenlijk verdient.

Uitgeloot

In steeds meer steden in Nederland krijgen scholen meer aanmeldingen dan er leerlingen terecht kunnen. Dan is het soms afwachten of je toegelaten wordt op de school van je keuze. Een goede score op de eindtoets kan je kansen vergroten. Soms helpt een school jou zoeken naar een andere geschikte plek. Maar vergeet niet: of je het naar je zin zult hebben, hangt ook van jou en van je klasgenoten af. Je moet er zelf wat van maken!

TIP: SCHOOLSOORTEN

Weet je niet precies hoe het zit met die verschillende niveaus? Lees daar dan eerst alles over op blz. 22.

EEN GOED ADVIES

Middelbare scholen willen zelf ook dat jij een goed advies krijgt, en dat je in de juiste klas wordt geplaatst: zoveel mogelijk op het niveau waarop jij je diploma zult halen. Zij willen dus jouw scores uit het leerlingvolgsysteem weten. Hieruit valt immers goed af te lezen hoe een leerling over een langere tijd presteert, en niet alleen op dat laatste, ene moment van de eindtoets.

Een leerkracht mag ook een dubbel advies geven, bijvoorbeeld vmbo-T/havo. Afhankelijk van hoe jij je ontwikkelt, kunnen beide niveaus bij je passen. In overleg met de middelbare school van jouw keuze word je dan in de ene of in de andere brugklas geplaatst. De tijd zal leren welke route jij gaat volgen, afhankelijk van jouw vaardigheden, kennis en werkhouding. Sommige scholen hebben

ook gemengde brugklassen waarin leerlingen van twee niveaus bij elkaar zitten: dan kun je zelf laten zien wat bij je past.

Soms zijn ouders bang dat een leerkracht op basis van de thuis-situatie een lager advies geeft dan een kind aankan. Maar het

kan
veel
beter

mooi!

Je best doen

Misschien krijg je nu het idee dat die hele eindtoets er niet meer zoveel toe doet. Waarom zou je je best nog doen? Het advies en je schoolkeuze: die liggen al lang vast. De score van de eindtoets is een soort controle. Dan kun je er maar beter toch voor gaan, want een hogere score betekent dat je mogelijk op een hoger niveau geplaatst wordt. Je krijgt dus eigenlijk een extra kans. Daarnaast is het gewoon prettig om het advies bevestigd te zien. En al heeft het geen gevolgen, je wilt liever niet lager scoren, toch?!

doel van leerkrachten is altijd het juiste advies te geven. En het juiste advies is wat het beste past bij een leerling, met een zo groot mogelijke kans op succes. De eindtoets is dan een mooi controlemiddel.

WAT HEB JIJ?

Natuurlijk wil je van je klasgenoten weten wat voor advies ze hebben gekregen. Ik heb kinderen op zo'n moment horen zeggen dat ze een 'hogere' advies hadden dan een ander. Praten over 'hogere' en 'lager' als het gaat om verschillende schooltypen heeft een beetje een bijmaak – die van 'beter' en 'minder'. Alsof vmbo minderwaardig is aan het vwo. Bedenk dat zo'n opmerking pijn kan doen. En bovendien: jezelf boven een ander plaatsen, dat is pas minderwaardig!

TIP: Misschien kun je het hebben over 'praktisch' en 'theoretisch'.

De middelbare scholen bij jou in de buurt (of scholen voor voortgezet onderwijs, zoals ze ook wel genoemd worden) zullen allemaal op bepaalde tijden Open dag houden. Dat gebeurt in januari, februari of maart, op woensdagmiddag, zaterdagochtend of op een avond. Allemaal op een ander tijdstip, want je moet alle scholen kunnen bekijken als je dat wilt.

OPEN DAG

Een spannend moment: je stapt voor het eerst van je leven dat enorme gebouw binnen. Dat maakt indruk! Wat zul je je groot voelen! Jij gaat naar de middelbare! Of voel je het al kriebelen: je zult straks weer de kleinste zijn... Lees daar meer over op blz. 58. In ieder geval is het een belangrijke stap: nu moet je kiezen waar jij na de zomervakantie heen gaat.

Het is verstandig om meerdere scholen te bekijken. Zo kun je een goede keuze maken, want de ene school is de andere niet. En je moet wel de leukste uitkiezen. Tenslotte zul je de komende vier tot zes jaar iedere ochtend door die deuren gaan!

Misschien staat het al vast waar je naartoe gaat: naar dezelfde school als je oudere broer of zus; naar de school die het dichtstbij staat; naar de Montessori-school. Ook dan is het leuk om te gaan kijken: alvast de leraren zien, de lokalen, sfeer proeven, informatie verzamelen.

NETJES AANGEKLEED

De scholen zullen zich zo goed mogelijk presenteren: de school wordt dus opgeruimd en netjes aangekleed, er lopen leerlingen rond die hun best zullen doen 'hun' school te verkopen. Er is soms eerst een ontvangst in de kantine met een praatje van de directeur en/of de brugklascoördinator. Dat is iemand van de schoolleiding die de gang van zaken rondom de brugklas regelt. Daarna kun je overal in het gebouw gaan kijken: de lokalen, de gymzaal, de mediatheek. Of je wordt opgevangen door brugklassers die je rondleiden, of je krijgt een soort puzzeltocht door de school. Op veel scholen geven docenten proeflessen, wat hartstikke leuk is. Overal zijn schoolboeken, werkstukken en tekeningen tentoongesteld. Je krijgt iets te drinken en de schoolband speelt. Je zou zó zin krijgen om er te beginnen!